

výroční zpráva 2005

ÚVODEM.....

Předkládaná výroční zpráva za uplynulý rok 2005 není pouhým výčtem činností našeho sdružení, ale volným vyprávěním o tom, co jsme celý rok dělali. Zpráva je tematicky řazena podobně jako loni, což zachovává určitou návaznost. Přibyla kapitola o aktivitách proti budování úložiště jaderného odpadu v lokalitě na Jistebnicku a Nadějkovsku.

VÝZNAMNÝ KRAJINNÝ PRVEK - SOUSTAVA PROTIEROZNÍCH MEZÍ „ZA KOSTELEM“

Od jara do pozdního podzimu byla na pozemku registrovaném jako významný krajinný prvek (VKP) spousta různorodé práce. Pozemek je ukázkou původního maloplošného zemědělského hospodaření v minulosti (před kolektivizací zemědělství). Tím je dán způsob obdělávání v současné době, s minimálním využitím techniky a bez použití chemie.

Brzy zjara jsme prořezávali ovocné stromy na mezích, pálili jsme ořezané větve, silnější zužitkovali v zimě jako palivo. Brambory jsme sázeli na jiná políčka než v předchozích letech, kromě proorávek jsme je několikrát pleli ručně. Políčko, na kterém byly brambory v předešlém roce jsme zorali, hráběmi urovnali, posbírali drobné kameny a ručně oseli trávou s příměsí jetelů, modře kvetoucího lnu a fialové svazenky, aby louka byla hezká i na pohled. Jednu loučku (cca 10a) jsme zorali, a protože celý pozemek je dost kamenitý, opakovaně jsme orali a sbírali kámen, takže políčko je připravené na sázení brambor na jaře příštího roku. Důkladné zpracování drnů z louky je důležité i jako prevence před výskytem larev kovařika - drátovce, který v bramborách může provrtat díry. Několikrát jsme sekli louky a kosili meze, pokosenou trávu jsme využili jako zelené hnojení na zakládané políčko pro brambory. Některé meze a louky jsou sušší, ty jsme sekli dvakrát, kde je živnější půda, opakovali jsme sečení i třikrát. Kámen sebraný na zorané louce byl použit ke zpevnění ploch a cest na nedaleké pile.

Během léta jsme zpracovávali drobné ovoce na šťávy a marmelády. Na podzim jsme sušili z hrušek křížaly. Je to stará odrůda (Salisburyova) z původní výsadby z 20. let minulého století. Z hrušek i švestek jsme vařili povidla, veškeré ovoce zpracováváme bez použití chemických konzervačních přípravků. Spolu se sušenými šípky a bezinkami na čaj, jsou tyto naše výrobky mezi našimi známými a přáteli vítanými dárky. Ořechy, kterých se hojně urodilo, jsou před vánoci zvláště milou pozorností.

Po napadnutí většího množství sněhu jsme pravidelně kontrolovali zda ovocné stromky neokusuje zvěř, podle potřeby jsme ke stromkům dávali ochranné pletivo.

RNDr. Jiří Bumerl zpracoval během roku odborný text popisující pozemek a jeho význam v krajině. Rádi bychom jej umístili na tabulku na okraji významného krajinného prvku. Bohužel, problematické zůstává jednání s obcí, která odmítá doplnit v minulosti neoprávněně rozbagrovanou spodní část „Kopcové meze“, která je součástí VKP, naopak se snaží vybudovat

zde komunikaci.

I toto byl jeden z důvodů proč jsme žádali o registraci pozemku „Za Kostelem“ jako VKP, tušili jsme, že další zásahy v podobě bagrování mezí budou následovat a bude snaha celé území využít k zástavbě.

Zůstává tak nadále „snem“ vybudování naučné stezky, která by u VKP začínala, vedla přes údolí Nad Valchu a Nad Pilu až do Brtce, kde by se spojila s naučnou stezkou Nadějkovsko.

KÁCENÍ DŘEVIN

V r. 2005 byly podány na obecní úřad v Jistebnici pouze tři žádosti o povolení kácení dřevin. Věcí jsme se zabývali a dospěli k závěru, že žádosti jsou opodstatněné. V jedné z nich žádala Obec Jistebnice o pokácení většího množství stromů v rámci pokračování stavby školy (ve skutečnosti sportovní haly). Po velice tvrdých jednáních došlo ke shodě a místo původně požadovaných 42 stromů bylo vydáno rozhodnutí na pokácení 21. Na podzim r. 2005 nebyly dle sdělení příslušného pracovníka OÚ podány žádné žádosti. Spíš bychom se přiklonili k myšlence, že to bylo žadatelům rozmluveno vzhledem k účasti našeho sdružení ve správních řízeních, nebo se kácelo bez povolení. Konkrétně jsme nic nezjistili.

PAMÁTNÉ STROMY

Pokračuje řízení z r. 2004, kdy byl podán odboru životního prostředí Městského úřadu v Táboře návrh na vyhlášení památných stromů. Stromy byly posouzeny dendrologem Agentury ochrany přírody a krajiny (AOPK) ing. Kuncem, který navrhl stromy označit jako významné, jako památné zatím nesplňují požadované parametry.

Začátkem r. 2005 vypsál pracovník obecního úřadu v Jistebnici, který má na starost životní prostředí místní šetření, na kterém se měli účastníci vyjádřit k zásahu pod vybranými stromy doporučeném ing. Kuncem tj. vyřezání náletových dřevin o průměru do 8cm, pod dubem se jednalo i o porost suchých trnek na ploše cca 15 m². Místní šetření se konalo za přítomnosti pracovníka obecního úřadu, který má na starost životní prostředí, našeho sdružení, Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových (ÚZSVM) se z jednání omluvil s tím, že jsou mu poměry známy z pochůzky v prosinci r. 2004 a vydal jako vlastník pozemku souhlasné stanovisko s navrhovaným zásahem.

Zcela nečekaně do jednání vstoupil starosta obce, ač obec nebyla účastníkem řízení. Prohlásil navrhované vyřezání náletových dřevin pod průmětem korun javoru mléče a dubu letního, který navíc označil za zimní, za výhradně škodlivý, zbytečný zásah porušující krajinný ráz Jistebnicka, v rozporu s platnou legislativou. Rozhodnutím pracovníka obecního úřadu, který má na starost životní prostředí byla naše žádost zamítnuta. Podali jsme ve stanoveném termínu odvolání ke Krajskému úřadu Jihočeského kraje Odboru životního prostředí, zemědělství a lesnictví (KÚJČK), který vydané rozhodnutí OÚ Jistebnice zrušil a vrátil k novému projednání s tím, že prvoinstanční orgán se dopustil řady procesních pochybení a z pohledu ochrany přírody není důvod k zamítnutí naší žádosti. Rozhodnutí KÚJČK je z března 2005 a protože prvoinstanční orgán přerušení řízení vůbec neoznámil, upozornili jsme po několika měsících na nedodržení lhůt podle správního řádu a požádali o sdělení, jak bude v řízení pokračováno. Příslušný pracovník OÚ v Jistebnici nám sdělil, že není známo kdo je vlastníkem pozemku, na kterém stromy rostou (přičemž ÚZSVM jako vlastník vydal k vyřezání souhlasné stanovisko), a že v řízení není možné pokračovat dokud se nevyjasní majetkový spor na hranici sousedního pozemku, což nemá s významnými stromy nic společného. V listopadu jsme obdrželi další oznámení, tentokrát od starosty obce, že řízení pokračuje a můžeme do určeného data uplatnit své připomínky a návrhy. Zároveň ve stanovisku obce pro prvoinstanční orgán sdělil, že obec nesouhlasí s úpravou terénu pod vybranými stromy a má zde jiné zájmy - budování přístupové komunikace především ke stavěné sportovní hale, což s ochranou stromů nijak nesouvisí, dub letní je vzdálen cca 1 km na západ. ÚZSVM, zřejmě po zásahu starosty obce zrušil svůj souhlas s vyřezáním náletových dřevin pod vybranými stromy s tím, že pozemek (cesta) je převáděn do majetku obce. Následně vydal pracovník prvoinstančního orgánu nové rozhodnutí, zamítnutí žádosti, proti kterému jsme se již nemohli odvolat, protože vlastník pozemku (ÚZSVM) v novém vyjádření k řízení se zásahem nesouhlasil.

Oba vybrané stromy chceme označit jako významné a budeme hledat způsob jejich ochrany.

CESTA KE ŠKOLE

Jak vyplynulo ze zprávy za r. 2004, je tato kauza problematická a bude řešena dlouhodobě. Po celý rok 2005 probíhala různá, nikam nevedoucí jednání mezi obcí a naším sdružením. Základní nedostatek, totiž to, že obec začala stavět poměrně rozsáhlý objekt, aniž by měla vyřešenou dopravní obslužnost, zůstává nevyřešen. Kupodivu ani žádný z orgánů státní správy, které se podílely na povolování stavby či poskytování dotace, se nepozastavil nad tím, že v programu organizace výstavby (POV) není přístupová komunikace odpovídající rozsahu stavby.

Doprava, ať Kostelní ulicí, či nelegální otočkou - "Za kostelem", je řešení dočasné a hlavně nevyhovující. V prvním případě s ohledem na bezpečnost dětí a chodců vůbec, ve druhém případě s ohledem na ochranu přírody a krajiny, ochranu zemědělského půdního fondu a zásah do vlastnických práv. Obec sice odstranila na základě rozhodnutí stavebního úřadu zpevnění nepovolené komunikace, štěrk však shrnula na okraj pole, po kterém se jezdilo, čímž vznikl základ pro černou skládku různorodého odpadu. Po našem upozornění na vzniklou skládku na stavebním úřadu v Jistebnici a na odboru ŽP Městského úřadu v Táboře, byl všechen materiál převezen do městských sadů poblíž rybníka Obecní. Tam je skládka na zemědělském pozemku dodnes.

Náš požadavek, aby obec doplnila v r. 1980 neoprávněně rozbagrovanou mez, což je prapůvod všech současných peripetií, byl striktně zamítnut s tím, že mez se nachází na pozemku vlastníka, který toto nepožaduje. Doplněním rozbagrované meze, která je součástí VKP by se obnovila její protierozní funkce. Podle našeho pozorování terasovitá políčka tvořící VKP zadrží přívalové srážky 60 mm, zatímco na sousedních pozemcích sloučených do honu dochází k soustředěnému povrchovému odtoku srážkové vody s erozí půdy.

ÚLOŽIŠTĚ JADERNÉHO ODPADU

Budování úložiště jaderného odpadu se bezprostředně dotýká ochrany životního prostředí, přírody a krajiny, krajinného rázu a estetických hodnot. Ochrana všech těchto hodnot je cílem činnosti našeho sdružení. Podle našich možností se zapojujeme do aktivit, které souvisí s protesty proti budování úložiště jaderného odpadu na Jistebnicku a Nadějkovsku.

V únoru jsme se zúčastnili semináře na téma „Nakládání s radioaktivními odpady a veřejnost“. Seminář se konal v Jednacím sále Valdštejnského paláce na půdě Senátu Parlamentu České republiky. Pořádala jej senátorka RNDr. Jitka Seitlová za podpory Hnutí DUHA a Sdružení CALLA.

V době, kdy měla být ve sněmovně projednávána novela tzv. atomového zákona jsme písemně oslovili poslance za Jihočeský kraj a požádali je o podporu novely, která by dala obcím větší pravomoce při rozhodování o umístění úložiště. Podobně jsme oslovili i senátory v čase, kdy měl být zákon projednáván v senátu.

V srpnu pořádalo nadějkovské sdružení Zachovalý kraj EKO FILMEK. Základní myšlenkou promítání krátkých filmů s ekologickou tematikou, přednášek, besed, návštěv ekologických farem v okolí Nadějkova a Jistebnice bylo upozornění na krásu a skutečnou zachovalost tohoto kraje. Pomohli jsme trochu při organizaci, v neděli odpoledne se v kapli sv. Máří Magdalény nad Jistebnicí konal koncert Jistebnických pištců, souboru Hosana a Svatomichalského dětského sboru. Koncertem si měli všichni přítomní připomenout protestní akci „SUDY? NE TUDY!“, která zde proběhla před rokem. Všichni, včetně hrajících a zpívajících dětí sem rádi přišli podpořit myšlenku zachování čisté, krásné krajiny bez úložiště jaderného odpadu.

Navštívili jsme putovní prázdninovou výstavu Greenpeace nazvanou „Poloviční život“.

Fotografie a dokumentární film vypovídají o důsledcích nedbalého nakládání s jaderným odpadem v oblasti Majak v bývalém Sovětském svazu.

Většina návštěvníků vnímala výstavu jako otřesný dokument a snad i ovlivnila názor nerozhodnutých v případě budování úložiště jaderného odpadu v okolí Jistebnice.

V návštěvní knize se objevil i ojedinelý názor člověka, který má na obecním úřadě na starost životní prostředí, prezentovaný zápisem, že „výstava je dobrá akorát na oblbování lidí“.

„Cestovatelům“ Greenpeace jsme upekli buchty, měli radost a navštívili nás v sídle našeho sdružení.

OSTATNÍ AKTIVITY

Do této kapitoly lze shrnout nejrůznější činnosti, kterými jsme se zabývali během celého roku.

Opakovaně jsme podali návrh na zachování nezastavitelného území (klidové oblasti) v lokalitě „Za Kostelem“ při změně územního plánu. Zástupce sdružení jednal v této věci s Ing. Musilovou z odboru reg. rozvoje na MěÚ v Táboře a s Ing. arch. Kolářovou, zpracovatelkou plánu z T-Planu v Praze. Náš návrh ZO opakovaně smetlo ze stolu jako jediný ze všech navrhovaných 57. Zdůvodnilo to tím, že v této lokalitě má obec jiné plány (bytová výstavba, komunikace). Naše alternativa nebyla vůbec vzata v úvahu.

Čistili jsme zanesenou stružku od pramínku u cesty do Chotov.

Při jednání o cestě z Jistebnice do Nehonína lemované starou lipovou alejí bylo podstatné posouzení Ing. Petra Kunceho, dendrologa Agentury ochrany přírody a krajiny (AOPK), zda vedení inženýrských sítí k nové bytové zástavbě neovlivní negativně zdravotní stav lipové aleje. Jednání se zúčastnil také zástupce našeho sdružení. Z posudku Ing. Kunceho vyplynulo, že trasa sítí musí být posunuta do větší vzdálenosti od aleje.

V přírodě jsme našli otrávené návnady v podobě slepičích vajec. Vejce byla otrávená Carbofuranem a jsou kladena volně v přírodě lidmi, kteří se domnívají, že tím tlumí škodnou. Toto bylo oznámeno na Policii ČR, Odbor životního prostředí MěÚ v Táboře, kteří věc dále šetřili. Další podezřelé návnady (myši) byly po konzultaci se Zdeňkem Vermouzkem předány na Fakultu veterinárního lékařství v Brně.

Na mezi nad pískovnou jsme postavili litinový křížek na kamenném, ručně sekaném podstavci na místo, odkud je krásný výhled k židovskému hřbitovu u Pohoří a na Nadějkovsko. Kolem kvete smolnička, knotovka bílá, pupava, jestřábník chlupáček a koberce mateřídoušky. Na mezi pod loukou, kde křížek stojí roste řada krásných dubů asi 50 let starých.

V čase pouti Nejsvětější Trojice jsme navštívili na Obecním úřadě v Nadějkově výstavu „Poklady z půdy“, kterou připravilo sdružení Zachovalý kraj. Bylo k vidění nejrůznější nářadí, nástroje, nádobí a jiné předměty související se životem na venkově v minulých stoletích včetně sakrálních předmětů a připomenutí osvětové činnosti kněze P. Antonína Čechoslava Fikara.

O prázdninách nás navštívil RNDr. Jiří Bumerl, společně jsme prošli VKP „Za Kostelem“, potvrdil správnost našeho rozhodnutí udělat vše pro zachování pozemku v podobě, v jaké se nám podařilo jej zachránit v době slučování pozemků do velkých celků. Má v krajině svůj význam.

Zúčastnili jsme se místního šetření týkajícího se stavby kanadského srubu na Ounuzi, blízkosti chráněné památkové zóny (lidová architektura). Naše výhrady k tomuto typu stavby v přírodním parku Jistebnická vrchovina, byly zástupci obce označeny za nekompetentní, za terorizování občanů a zasahování do jejich soukromých věcí.

V září jsme se zúčastnili semináře Právní poradna pořádaného Ekologickým právním servisem. Seminář byl určen poradcům Krajské sítě environmentálních center „Krasec“, nám jako sdružení přinesl řadu cenných informací z oblasti územního plánování, účasti v řízeních, žádosti o informace apod.

Zúčastnili jsme se zahájení Fikarských slavností koncem září v Nadějkově. Při této příležitosti se konala vernisáž výstavy kreseb žáků Ing. arch. Martina Jirovského. Obrázky zachycují Nadějkov a okolí.

Několikrát jsme navštívili schůzku Mikroregionu Venkov v Mladé Vožici, konkrétně jednání Místní akční skupiny (MAS) sdružení Krajina srdce. Místopředseda našeho sdružení se zapojil do této činnosti jako člen MAS.

Místopředseda sdružení se zúčastnil semináře pořádaného Českou lesnickou společností (ČLS) na Novotného lávce v Praze k využití biomasy jako obnovitelného zdroje energie.

Podpořili jsme svými podpisy petici sdružení CALLA proti budování lyžařského areálu v Boleticích, rovněž petici svazku měst a obcí Krkonoše proti záměru výstavby vodní nádrže Vilémov.

ZÁVĚREM.....

V průjezdu bývalé zemědělské usedlosti kde sídlíme, vyvedly čtyři páry vlaštovek dvakrát mladé, na podzim zdárně odletěly. V keři na dvoře vyvedl kosí pár pět mladých. Pod okny od kuchyně, v hustém porostu skalníku bydlí hejno vrabců, kteří celou zimu chodí společně se sýkorkami na slunečnicová semínka do krmítka. To je potěšitelné.

Činnost sdružení Jistebnická vrchovina se může zdát soustředěná na malé věci. Mozaika složená z drobných kamínků může být působivá přináší-li srozumitelný obraz. Utěšený pohled na zachovalou přírodu a krajinu je podobnou mozaikou. Kdo chce, rozumí.

Děkujeme za podporu sdružením Zachovalý kraj, CALLA, Ekologický právní servis a dalším nejmenovaným přátelům přírody, kteří se na Jistebnicko rádi vracejí a mají zájem na tom, aby krajina nebyla poškozována neuváženou lidskou činností.

Kontaktní adresa:

Občanské sdružení Jistebnická vrchovina, Náměstí 109, 391 33 Jistebnice
tel.: 381 273 229, e-mail: magdalena.maderova@seznam.cz